

प्रभाव दैनिक

National Daily

वर्ष १३

अंक ३०

काठमाडौं

शनिबार, ०९ जेठ २०८३

Prabhav National Daily

Saturday, 23 May 2026

www.prabhavonline.com

पृष्ठ ६

मूल्य रु. ५/-

धूम्रपान त्यागौ, स्वस्थ जीवनशैली अपनाऔ ।

- » धूम्रपानले क्यान्सर, मुटु रोग र स्वास्थसुरक्षासम्बन्धी समस्या निम्त्याउँछ,
- » धूम्रपान स्वास्थ्यका लागि हानिकारक छ,

त्यसैले,

- » सार्वजनिक स्थानमा धूम्रपान नगरी,
- » किशोर-किशोरीहरूलाई धूम्रपानबाट टाढा राखी,
- » धूम्रपानको लतबाट मुक्त हुन आवश्यक परामर्श र सहयोग लिऔ,
- » धूम्रपान नगर्ने वातावरण सिर्जना गरी,
- » आफ्नो र परिवारको स्वास्थ्यको रक्षा गरी,
- » धूम्रपान त्याग्ने संकल्प गरी,
- » धूम्रपान विरुद्ध जनचेतना फैलाऔ र स्वस्थ समाज निर्माण गरी

स्वस्थ जीवन, उज्ज्वल भविष्यको आधार ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सिंहदरबारमा निर्माणाधीन संघीय संसद् प्रतिनिधिसभाको बैठक कक्ष । यही जेठ १५ गते हुने आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेट भाषण यही नयाँ सभा कक्षबाट गर्ने तयारी गरिएको छ ।

तस्विर: रासस

सरकारको बेवास्ताले क्यान्सर उपचारमा प्रयोग हुने औषधि अभाव

- » क्यान्सरको उपचार हुने अस्पतालमा ती औषधिको अभाव देखिएकाले उपचारमा समस्या
- » अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा ती औषधिको मूल्य बढेकाले नेपालमा आयात रोकिएका अभाव
- » मूल्य समायोजन गर्न सरकारले बेवास्ता गर्दा बिरामीको ज्यान जोखिममा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- मूल्य समायोजनमा सरकारले बेवास्ता गर्दा आयात ठप्प भएसँगै क्यान्सर रोगको उपचारका लागि प्रयोग हुने औषधि अभाव भएको छ । क्यान्सरको उपचार हुने अस्पतालमा ती औषधिको अभाव देखिएकासँगै बिरामीको उपचारमा समस्या भएको छ ।

भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल, चितवनस्थित विपी कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, वीर अस्पताल, त्रिवि शिक्षण अस्पताल, पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानलगायत क्यान्सर रोगको किमोथेरापी उपचारमा प्रयोग हुने औषधिको अभाव देखिएको हो । किमोथेरापी उपचारमा प्रयोग हुने औषधि कार्बोप्लाटिन, सिस्प्लाटिन र अक्सालिप्लाटिन अभाव देखिएको भक्तपुर क्यान्सर अस्पतालका कार्यकारी निर्देशक डा. उज्ज्वल चालिसेले बताए । उनले अस्पतालमा अहिले तीनै प्रकारका औषधिको अभाव रहेको बताए । क्यान्सरको किमोथेरापी दिँदा धेरै किसिमका औषधिको आवश्यक हुन्छ । किमोथेरापीबाट उपचार गर्दा अरु औषधिमा मिसाउन ती औषधिको आवश्यक हुन्छ । कम्तीमा तीन औषधिमध्ये एउटा मिसाएर किमोथेरापीमार्फत क्यान्सर रोगको उपचार गर्नुपर्ने हुन्छ, उनले भने, 'अहिले

किमोथेरापीबाट उपचार गर्दा अरु औषधिमा मिसाउन ती औषधिको आवश्यक हुन्छ । कम्तीमा तीन औषधिमध्ये एउटा मिसाएर किमोथेरापीमार्फत क्यान्सर रोगको उपचार गर्नुपर्ने हुन्छ । अहिले त्यो समूहको कुनै औषधि छैन । औषधि अभावले बिरामीको उपचारमा ठूलो असर परिरहेको छ ।

■ डा. उज्ज्वल चालिसे
कार्यकारी निर्देशक, भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल

त्यो समूहको कुनै औषधि छैन । औषधि अभावले बिरामीको उपचारमा ठूलो असर परिरहेको छ । उनका अनुसार ती औषधि अस्पतालमा सकिएको दुई हप्ताभन्दा बढी भइसकेको छ ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

रवि, जिबी र छविलालविरुद्धको अभिगयोगपत्र संशोधन गर्न कास्की अदालतको आदेश

संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी मुद्दा फिर्ता

- » सहकारी ठगीतर्फको अभियोग कायम रहने
- » कास्की अदालतको आदेशसँगै यसको पक्ष र विपक्षमा बहस
- » रविविरुद्ध अर्भे काठमाडौं, स्पन्देही र पर्सा जिल्ला अदालतमा संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी मुद्दा कायम
- » रविले गरे कास्की अदालतको आदेशको स्वागत, न्यायको लडाइँ बाँकी नै रहेको प्रतिक्रिया

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- कास्की जिल्ला अदालतले राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का सभापति रवि लामिछानेसहित गीतेन्द्रबाबु (जिबी) राई र छविलाल जोशीविरुद्धको संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी मुद्दा फिर्ता लिन आदेश गरेको छ । जिल्ला न्यायाधीश हिमलाल वेल्वासेको इजलासले शुक्रबार सहकारी ठगीतर्फको अभियोग कायम रहनेगरी उक्त मुद्दा संशोधन गर्न आदेश गरेको हो । निवेदकको निवेदन मनासिव अभियोगपत्रहरूमा सहकारी ठगीको अभियोग दाबी कायम राखी अन्य संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणसमेतको अभियोग नरहने गरी मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ३६ वमोजिम संशोधन गरिदिएको छ, आदेशमा भनिएको छ । कास्की जिल्ला अदालतका स्रेस्तेदार राजन खनालका अनुसार जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय कास्कीले दिएको निवेदनको मागवमोजिम लामिछानेसहित अन्य

प्रतिवादीमाथि लगाइएको संगठित अपराध, सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी कसुर तथा राष्ट्र बैकसम्बन्धी कसुरअन्तर्गत अभियोग नलाग्नेगरी संशोधन हुने अदालतको आदेश छ । सुशीला कार्की नेतृत्वको चुनावी सरकारकी महान्यायाधीवक्ता सविता भण्डारी बरालले रवि, जिबी र छविविरुद्ध विभिन्न अदालतमा दर्ता गरिएको संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी अभियोग संशोधन गर्ने निर्णय गरेकी थिइन् । सोही निर्णयका आधारमा सम्बन्धित जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयहरूलाई अभियोग संशोधनका लागि निवेदन पेश गर्न भण्डारीले निर्देशन दिएकी थिइन् । जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयले दर्ता गरेको निवेदनमाथि सुनुवाइपछि कास्की जिल्ला अदालतले शुक्रबार निवेदकको मागवमोजिम संशोधन गर्न आदेश गरेको हो । न्यायाधीश वेल्वासेको आदेशमा निवेदकको माग मनासिव देखिनुका विभिन्न आधार प्रस्तुत गरिएको छ । पहिलो आधार, उक्त मुद्दामा न्यायको निरूपणको मूल विषयवस्तु पीडित जाहेरवालासमेतका वचत रकम सहज र शीघ्र फिर्ता दिलाउनु रहेको तथा नेपाल सरकारले सुरुमा मुद्दा दर्ता गर्दा

संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी अभियोग दाबी नगरिएको तथा जाहेरवालाहरूकोसमेत सोतर्फ मागदाबी नरहेको भनिएको छ । 'संशोधनपत्रचात्समेत जाहेरवालाहरूको जाहेरी दरखास्त मागवमोजिमको सहकारी ठगीतर्फको अभियोग दाबी कायम रहने देखिएको, निवेदन मागवमोजिम संशोधन नगरिए जाहेरवाला र प्रतिवादीहरूबीच मिलापत्र हुने तथा जाहेरवालाहरूले आफ्नो विगो रकम सहजरूपमा फिर्ता पाउने प्रक्रिया थप जटिल बन्न जाने,' आदेशमा भनिएको छ । कानुनले तोकेको कार्यविधि न्याय प्राप्तिको प्रक्रियागत आधार हुने भएता पनि यसले न्यायको मूल मर्मलाई पराजित गर्न नसक्ने भएकोले संशोधन गरिएको आदेशमा उल्लेख छ । रविविरुद्ध कास्कीबाहेक काठमाडौं, रूपन्देही र पर्सा जिल्ला अदालतमासमेत सहकारी ठगी, संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी अभियोगमा मुद्दा दर्ता भएका छन् । कास्की अदालतको संशोधन आदेशसँगै अन्य जिल्ला अदालततर्फ सबैको चासो बढेको छ ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

पश्चिम एसिया द्वन्द्वले विप्रेषण आप्रवाह प्रभावित: परराष्ट्र

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- पश्चिम एसियाको द्वन्द्वले मुलुकको विप्रेषण आप्रवाह प्रभावित हुन गएको परराष्ट्र मन्त्रालयले जनाएको छ । विप्रेषण आप्रवाह प्रभावित हुँदा विदेशी मुद्रा सञ्चालि घटन पुगेको शुक्रबार आयोजित प्रेस ब्रिफिङमा जानकारी दिइयो । यही अवस्थामा अति कम विकसित मुलुकबाट हुने स्तरोन्तित हुँदा थप समस्या हुने भन्दै उक्त प्रक्रिया स्थगित गर्ने तयारी गरिएको प्रवक्ता लोकबहादुर पौडेल क्षेत्रीले जानकारी दिए । 'स्तरोन्तित प्रक्रिया आगामी नोभेम्बर २०२९ सम्मका लागि स्थगित गर्न संयुक्त राष्ट्रसंघको कमिटी फर डेभलपमेन्ट पोलिसीमा पत्राचार गरिएको छ,' उनले भने । मुलुकको अर्थतन्त्रको फण्डे ३० प्रतिशत हिस्सा वैदेशिक रोजगारीबाट भित्रने विप्रेषण (रेमिट्यान्स)ले धानेको छ । विशेषगरी खाडी क्षेत्रको रोजगारीमा निर्भर भएको हाम्रो रेमिट्यान्स गत फ्रेब्रुवरीबाट जारी द्रन्द्वका कारण प्रभावित भएको मन्त्रालयको भनाइ छ । द्वन्द्वले विश्वव्यापी आपूर्ति शृंखलामा आएको अवरोध र रेमिट्यान्स आप्रवाहमा पारेको प्रभावका कारण नेपालको

अर्थतन्त्रमा प्रभाव परेको परराष्ट्रले जनाएको छ । जसका कारण विश्व बैकले सन् २०२६ मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर २.३ प्रतिशतमा सीमित हुने प्रक्षेपण गरेपछि उक्त प्रक्रिया स्थगित गर्न लागिएको मन्त्रालयले जानकारी दिएको छ । मन्त्रालयले पश्चिम एसियाको अवस्थामा सुधार हुँदै गएकोले २४ घण्टा सञ्चालन भइरहेको इमरजेन्सी कन्ट्रोल रूमलाई विहान ९ बजेदेखि राति ९ बजेसम्म सञ्चालन गर्ने तय गरिएको प्रवक्ता क्षेत्रीले बताए । मन्त्रालयका अनुसार हालसम्म कन्सुलर सेवा विभागद्वारा सञ्चालन गरिएको अनलाइन दर्ता प्रणालीमा ८७ हजार ८६३ जनाले फाराम भरेका छन् । पछिल्लो दुई हप्तामा १२ जनालेमात्र फाराम भरेका छन् । कार्यक्रममा कन्सुलर सेवा

विभागले 'मोफा मित्र एप' सञ्चालनमा ल्याउने जानकारीसमेत दिएको छ । विदेशमा रहेका नेपाली नागरिकलाई कानुनी तथा कन्सुलर परामर्श प्रदान गर्नुका साथै राहत, क्षतिपूर्ति र विमा रकम प्राप्त गर्न सहयोग गर्नका लागि उक्त एप सञ्चालनमा ल्याइने मन्त्रालयले जनाएको छ । उक्त एप यही जेठ १३ गतेदेखि सञ्चालन हुने क्षेत्रीको भनाइ छ । मन्त्रालयले दक्षिण पूर्वी एसियाका अन्तर्गत स्क्वामिड केन्द्रहरूबाट हालसम्म ६८७ जनाको उद्धार गरिएको जानकारी दिएको छ । जसमा कम्बोडियाबाट ५६२, म्यानमारबाट १११, थाइल्याण्डबाट छ र लाओसबाट आठ जना रहेका जानकारी दिइयो । सो क्षेत्रमा अर्भे पनि धेरै नेपाली फसेको हुनसक्ने अनुमान गरिएको प्रवक्ता क्षेत्रीले बताए ।

गैरकानुनी प्रवेशले रोमानियामा श्रमिकमाथि शोषण

काठमाडौं (प्रेस)- रोजगारीका लागि युरोपेली मुलुक रोमानियामा गैरकानुनीरूपमा गएका श्रमिकहरू शोषणमा पर्ने गरेको सरोकारवालाहरूले बताएका छन् । शुक्रबार नेपाल इन्स्टिट्युट फर इन्टरनेसनल कोअपरेसन एण्ड इन्जमेन्ट (एनआइआइसिएल) आयोजना गरेको 'अवसर र शोषणबीच रोमानियातर्फ नेपाली श्रमिक' विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रममा सहभागीहरूले रोमानियालाई अन्य युरोपेली मुलुक प्रवेश गर्ने बाटोको रूपमा प्रयोग गर्ने प्रवृत्तिले समस्या भएको बताए । नेपालीहरूको श्रम आप्रवासनको प्रवृत्ति युरोपतिर सदैँ गएकाले भर्ती प्रणालीको नियमन र संस्थागत संयन्त्रको सुदृढीकरण आवश्यक रहेको सो कार्यक्रमका वक्ताहरूले औल्याएका छन् । छलफलमा सहभागी दिलरक्षी हिनडुनेटीले खाडी मुलुकतर्फको आप्रवासन अस्थायी भएकाले श्रमिकहरू स्वदेश फर्किने तर रोमानियातर्फको आप्रवासनको प्रवृत्ति फरक भएकाले यसमा थप अनुसन्धान र नीतिगत सुधार आवश्यक रहेको बताइन् । अर्का वक्ता इयुलिया हाउले रोमानियामा श्रमिकहरूले सामना गरिरहेका आर्थिक ठगी, भ्रामक भर्ती प्रक्रिया, व्यवस्थित श्रम शोषण, दुर्व्यवहारसम्बन्धी उजुरी व्यवस्थापन आदिमा सामना गरिरहेका चुनौतीबारे चर्चा गरेकी थिइन् ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

विश्वकप क्रिकेट लिग-२

अमेरिकामाथि नेपालको फराकिलो जित

- » अमेरिकालाई १२२ रनले हराउँदै जोड्यो दुई अंक
- » नेपालका इशान पाण्डेले बनाए सर्वाधिक ८४ रन
- » सन्दीप लामिछानेले लिए अमेरिकाको तीन विकेट
- » अंक तालिकामा नेपाल २४ अंकका साथ पाँचौ स्थानमा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- आईसिटी पुरुष विश्वकप क्रिकेट लिग-२ अन्तर्गतको खेलमा नेपालले अमेरिकामाथि फराकिलो जित हात पारेको छ । कीर्तिपुरस्थित त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तरराष्ट्रिय क्रिकेट मैदानमा शुक्रबार भएको खेलमा नेपालले अमेरिकालाई १२२ रनको फराकिलो अन्तरले पराजित गरेको हो । शुक्रबार टस हारेर ब्याटिङ गरेको नेपालले अमेरिकालाई ३१८ रनको लक्ष्य दिएको थियो । उक्त लक्ष्य पछ्याएको अमेरिका ४१.२ ओभरमा १९५ रनमा

समितिँटा नेपालले फराकिलो जित हात पारेको हो । अमेरिकालाई अलआउट गर्ने क्रममा सन्दीप लामिछानेले तीन विकेट लिए । त्यसैगरी ललित राजवंशी, दीपेन्द्र सिंह ऐरी र गुल्शन भाले दुई/दुई विकेट लिए भने सोमपाल कामीले एक विकेट हात पारे । अमेरिकाका लागि सञ्जय कृष्णमूर्तीले सर्वाधिक ५६ रन बनाए । नोथुष केञ्जिगेले ९, शयान जहागिरले २७, शेहान जयसूर्याले २६, कप्तान शैतेजा मुक्कामुल्लाले २२ रनको योगदान दिए । पहिले ब्याटिङ गरेको नेपालले निर्धारित ५० ओभरमा

आठ विकेट गुमाएर ३१७ रन जोडेको थियो । नेपालका लागि इशान पाण्डेले सर्वाधिक ८४ रनको योगदान दिए । उनले ८३ बल खेल्ने क्रममा आठ चौका र एक छक्का प्रहार गरे । दीपेन्द्रसिंह ऐरीले ५९ रन, कप्तान रोहित पौडेलले ४६, आशिफ शेखले ४३ कुशल भुर्तेलले २९ रन, आरिफ शेखले १८ रन र गुल्शन भाले १५ रन जोडे । अमेरिकामाथि शुभम रञ्जानेले तीन विकेट लिए । मिलिन्द कुमार र रसिल उगारकरले समान एक-एक विकेट लिए ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

मलमासमा जाग्ने गेरुका धामको महिमा

गेरुका धाममा स्नान गर्न आउने धेरै श्रद्धालु भक्तजन आफूले मनोकामना पूरा भएको अनुभव सुनाउने गर्छ । कतिपय भक्तजन हरेक पुरुषोत्तम मासमा यहाँ आउने परम्परा निभाउँदै आएका छन् । वृद्धवृद्धादेखि युवायुवती र बालबालिकासम्मको सहभागिताले मेलालाई अझ जीवन्त बनाएको छ । गेरुका नदीको प्राकृतिक सौन्दर्य पनि आकर्षणको केन्द्र बनेको छ ।

गीरउज्जनकुमार साह/धनुषा

मधेश प्रदेशको धार्मिक तथा सांस्कृतिक जीवनमा विशेष महत्त्व राख्ने गेरुका धाम अहिले फेरि श्रद्धा, भक्ति र आस्थाले भरिन थालेको छ । प्रत्येक तीन वर्षमा एकपटक पर्ने मलमास अर्थात् पुरुषोत्तम् माससँगै लाग्ने एकमहिने गेरुका स्नान मेला आइतवारदेखि सुरु भएसँगै महोत्तरीको लोहारपट्टी नगरपालिका-४ स्थित खुट्टा पिपराी क्षेत्र भक्तजनको आगमनले गुञ्जायमान बनेको छ ।

धनुषा र महोत्तरी जिल्लाको सीमामा अवस्थित यस ऐतिहासिक तथा धार्मिकस्थलमा विहानैदेखि हजारौं श्रद्धालु भक्तजन पवित्र स्नान, पूजा-आराधना र दर्शनका लागि पुग्ने थालेका छन् । रामायणकालीन इतिहास बोकेको मानिने गेरुका धाम मिथिला क्षेत्रको प्राचीन धार्मिक परम्परासँग गाँसिएको स्थल हो । धार्मिक ग्रन्थ तथा स्थानीय जनविश्वासअनुसार माता सीतालेसमेत यहाँ स्नान गर्ने गरेको उल्लेख पाइन्छ । यही कारण गेरुका नदीलाई मिथिलावासीले अत्यन्त पवित्र नदीका रूपमा मान्दै आएका छन् । विशेषगरी पुरुषोत्तम मासमा यस नदीमा स्नान गरेर जानी-नजानी गरिएका पापबाट मुक्ति मिल्ने, मनोकामना पूरा हुने तथा अक्षय पुण्य प्राप्त हुने विश्वास रहिआएको छ ।

मेलालेको शुभारम्भका अवसरमा आइतवार विहान जनकपुरधामस्थित जानकी मन्दिरको अगुवाइमा भगवान् राम र माता सीताको स्वरूपलाई गेरुका नदीमा लगेर विशेष पूजा गरिएको थियो । वैदिक मन्त्र, शंखध्वनि र भजनकीर्तनबीच गरिएको धार्मिक अनुष्ठानले सम्पूर्ण क्षेत्र भक्तिमय बनेको थियो । श्रद्धालु भक्तजनले नदीमा स्नान गरी भगवान् पुरुषोत्तमको पूजा-आराधना गरेका थिए ।

स्थानीयवासी तपेश्वर यादवका अनुसार गेरुका धाममा मेला लाग्ने परम्परा सयौं वर्ष पुरानो हो ।

कन्तावाँ नदी र उत्तरवाहिनी नदीको संगमस्थलमा रहेको यस धाममा प्राचीनकालदेखि नै गेरुका महाकुम्भ मेला लाग्दै आएको जनविश्वास छ । मिथिला क्षेत्रका विभिन्न धार्मिक ग्रन्थ, लोककथा र जनश्रुतिमासमेत गेरुका धामको चर्चा पाइन्छ ।

मधेश प्रदेशका आठवटै जिल्लासहित छिमेकी भारतीय राज्य बिहारबाटसमेत प्रत्येक दिन हजारौं भक्तजन यहाँ पुग्ने गरेका छन् । मेला अवधिभर लाखौं भक्तजनले स्नान गर्ने अनुमान गरिएको छ । विशेषगरी आइतवार र मंगलवारलाई शुभ दिन मानिने भएकाले ती दिन अत्यधिक भीड लाग्ने गरेको स्थानीयवासी राधनी यादवले बताए । स्थानीय पिपराी निवासी ७० वर्षीय भिखारी मण्डलका अनुसार गेरुका स्नानप्रतिको जनआस्था अत्यन्त गहिरो छ । 'यस स्थानको महत्त्व यति धेरै छ कि कुनै ठूलो प्रचारप्रसार नगर्दासमेत लाखौं श्रद्धालु यहाँ आउने गर्छ,' उनले भने, 'मानिसहरू पुस्तैदेखि परम्परागतरूपमा यहाँ आइरहेको छ । गेरुका स्नान गरे पुण्य प्राप्त हुन्छ भन्ने विश्वासले मानिसलाई तानेर ल्याउँछ ।'

अर्का एक वृद्धले भने, 'सरकारले व्यवस्थित ढंगले प्रचारप्रसार, संरक्षण र पूर्वाधार विकास गर्न सके गेरुका धामलाई अन्तर्राष्ट्रिय धार्मिक पर्यटकीय केन्द्रका रूपमा विकास गर्न सकिन्छ । 'भारतको कुम्भमेलाजस्तै ठूलो धार्मिक गन्तव्य बन्ने सम्भावना रहेकाले राज्यले दीर्घकालीन योजना बनाएर काम गर्नुपर्छ ।'

वास्तवमा गेरुका धाम धार्मिक आस्थाको केन्द्रमात्र नभई मिथिला सभ्यता र सांस्कृतिक पहिचानको जीवित प्रतीक पनि हो । मिथिलाञ्चलको सांस्कृतिक जीवन नदी, पोखरी, मठमन्दिर र धार्मिक मेलालेसँग गहिरोसँग जोडिएको छ । गेरुका मेला पनि त्यही सांस्कृतिक निरन्तरताको महत्त्वपूर्ण हिस्सा हो । मेलाला बेला यहाँ केवल स्नान र पूजामात्र हुँदैन, मिथिला संस्कृति, लोकपरम्परा र सामुदायिक जीवन पनि जीवन्त बन्छ ।

गाउँघरबाट परिवारसहित आएका श्रद्धालु नदी किनारमा भजनकीर्तन गर्ने, साधुसन्तहरूको प्रवचन सुन्ने तथा सामूहिक पूजा गर्ने दृश्यले सम्पूर्ण क्षेत्रलाई धार्मिक उत्सवमा परिणत गरिदिन्छ ।

धार्मिक मेलाले स्थानीय अर्थतन्त्रलाई समेत ठूलो टेवा पुर्‍याउने गरेको वडाध्यक्ष श्यामप्रसाद यादव बताउँछन् । मेला अवधिभर अस्थायी बजार सञ्चालन हुने, पूजासामग्री, कपडा, भाँडाकुँडा, मिठाइ तथा स्थानीय परिकारको व्यापार बढ्ने गरेको व्यापारीहरू बताउँछन् । स्थानीय होटल, यातायात व्यवसायी र साना व्यापारीलाई पनि मेलाले राम्रो आम्दानी दिने गरेको छ ।

महोत्तरी र धनुषा जिल्लाका ग्रामीण क्षेत्रका धेरै परिवारका लागि गेरुका मेला अतिरिक्त आम्दानीको अवसरसमेत बन्ने गरेको छ । स्थानीय महिलाहरूले घरमै बनाएका सामग्री बिक्री गर्ने गरेका छन् भने युवाहरू अस्थायी व्यवसाय सञ्चालन गरेर आम्दानी गर्ने गरेका छन् । यति ठूलो धार्मिक महत्त्व बोकेको गेरुका धाम अझै पनि आवश्यक पूर्वाधार विकासबाट वञ्चित रहेको स्थानीयवासीको गुनासो छ । मेलाला बेला लाखौं श्रद्धालु आउने गरे पनि व्यवस्थित सडक, पार्किङ, खानेपानी, शौचालय, विश्रामस्थल तथा स्वास्थ्य सेवा पर्याप्त छैन । श्रद्धालु भक्तजनको सुरक्षाका लागि स्थानीय प्रशासनले अस्थायी प्रहरी सहायता कक्ष, स्वास्थ्य शिविर तथा स्वयंसेवक परिचालन गरेको जनाएको छ ।

लोहारपट्टी नगरपालिकाका प्रमुख शैलेन्द्रकुमार यादवका अनुसार गेरुका धामको दीर्घकालीन विकासका लागि योजना तयार पार्ने विषयमा छलफल भइरहेको छ । धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धनमार्फत मधेश प्रदेशको आर्थिक तथा सांस्कृतिक विकासमा योगदान पुर्‍याउने उद्देश्यले गेरुका क्षेत्रलाई व्यवस्थित बनाउन

आवश्यक रहेको उनले बताए ।

धार्मिक पर्यटनका दृष्टिले हेर्ने हो भने गेरुका धाम अत्यन्त सम्भावनायुक्त क्षेत्र मानिन्छ । जनकपुरधामस्थित जानकी मन्दिर, धनुषाधाम, जलेश्वरनाथ महादेव, कञ्चालिनी मन्दिरलगायत मधेशका प्रमुख धार्मिक स्थलसँग यसलाई जोडेर धार्मिक पर्यटन परिपथ निर्माण गर्न सकिने नीति तथा योजना आयोगका पूर्वउपाध्यक्ष डा. सोहन साहको सुझाव छ ।

मिथिला संस्कृतिका अध्येताहरूका अनुसार गेरुका धाम केवल धार्मिक स्थल मात्र होइन, मिथिलाको ऐतिहासिक स्मृति र सांस्कृतिक निरन्तरताको प्रतीक हो । यहाँ लाग्ने मेला सामूहिक आस्था, सामाजिक एकता र सांस्कृतिक पहिचानको अभिव्यक्ति पनि हो । धर्म, संस्कृति र परम्पराले समाजलाई जोड्ने काम गर्छ । गेरुका मेला पनि त्यही सामाजिक एकताको सशक्त माध्यम बनेको छ । विभिन्न जिल्ला तथा समुदायका मानिसहरू एउटै आस्था बोकेर यहाँ मेला हुने गरेका विज्ञहरूको तर्क छ । यसले सामाजिक सद्भाव र सांस्कृतिक सहअस्तित्वलाई बलियो बनाउने काम गरेको स्थानीय बुद्धिजीवीहरू बताउँछन् ।

मिथिलामा पुरुषोत्तम मासलाई विशेष धार्मिक महत्त्वका साथ मनाउने परम्परा छ । हिन्दू धर्मग्रन्थअनुसार अतिरिक्त महिना अर्थात् मलमासलाई भगवान् विष्णुको पुरुषोत्तम स्वरूपसँग जोडेर हेर्ने गरिन्छ । यस अवधिमा स्नान, दान, पूजा र धार्मिक अनुष्ठान गरे विशेष पुण्य प्राप्त हुने विश्वास छ । यही कारण पुरुषोत्तम् मास सुरु भएसँगै मिथिला क्षेत्रमा धार्मिक गतिविधि बढ्ने गरेका जानकारी डा. भोगेन्द्र भट्टाको भनाइ छ ।

गेरुका धाममा स्नान गर्न आउने धेरै श्रद्धालु

भक्तजन आफूले मनोकामना पूरा भएको अनुभव सुनाउने गर्छ । कतिपय भक्तजन हरेक पुरुषोत्तम मासमा यहाँ आउने परम्परा निभाउँदै आएका छन् । वृद्धवृद्धादेखि युवायुवती र बालबालिकासम्मको सहभागिताले मेलालाई अझ जीवन्त बनाएको छ । गेरुका नदीको प्राकृतिक सौन्दर्य पनि आकर्षणको केन्द्र बनेको छ । हरियाली वातावरण, नदीको शान्त बहाव र धार्मिक वातावरणले यहाँ आउनेलाई आध्यात्मिक अनुभूति दिलाउने गरेको श्रद्धालुहरूको भनाइ छ ।

स्थानीयवासीहरूका अनुसार गेरुका धामको महत्त्व बढ्दै गए पनि यसको ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक अध्ययन भने पर्याप्त हुन सकेको छैन । प्राचीन मिथिला सभ्यतासँग यसको सम्बन्धबारे विस्तृत अनुसन्धान आवश्यक रहेको उनीहरूको भनाइ छ । विशेषज्ञहरूका अनुसार धार्मिक आस्थासँग जोडिएका यस्ता स्थलको संरक्षण केवल धार्मिक दृष्टिलेमात्र होइन, सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षणका हिसावले पनि महत्त्वपूर्ण हुन्छ । उचित संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न सके गेरुका धाम मधेश प्रदेशकै पहिचानका रूपमा स्थापित हुन सक्ने सम्भावना देखिन्छ ।

आधुनिकता र प्रविधिको विस्तारसँगै मानिसको जीवनशैली परिवर्तन हुँदै गए पनि परम्परागत धार्मिक विश्वास र सांस्कृतिक सम्बन्ध भने अझै मजबुत रहेको यहाँको दृश्यले देखाउँछ । एक महिनासम्म सञ्चालन हुने गेरुका स्नान मेलाले धार्मिक वातावरणलाई मात्र होइन, सम्पूर्ण क्षेत्रको सामाजिक तथा आर्थिक गतिविधिलाई पनि चलायमान बनाउने अपेक्षा गरिएको छ । धार्मिक आस्था, मिथिला सभ्यता, सांस्कृतिक विरासत र जनविश्वासको अनुपम संगमका रूपमा रहेको गेरुका धाम अहिले फेरि लाखौं श्रद्धालु भक्तजनको केन्द्र बनेको छ । रासस

प्रकृति, संस्कृति र साहसिक पर्यटनको पर्याय मुदी गाउँ

वासुदेव पौडेल र सन्तोष गौतम/काठमाडौं

आँखै अगाडि चाँदीजस्तै टल्कक टल्केका गुर्जा र धवलागिरि हिमाल । भिरालो पाखामा छपकक छापिएका परम्परागत शैलीका ढुंगे घरहरू । गाउँले परिवेश, आत्मीयपन भएका स्थानीयवासी । यस्तैयस्तै विशेषताले भरिएको छ म्याग्दीको धवलागिरि साउँपालिका-४ स्थित मुदीगाउँ । मगर समुदायको बाहुल्यता रहेको गाउँ वरपर रहेका हिउँदमा बैँसी र वखामा लेक जाने पशुका घुम्ती गोठहरू । च्चिट्कक ढुंगाले छापिएका चोक र बाटाहरू । घरघरमा कर्नासेमा भुण्ड्याइएका मकैको भुत्ताले वास्तविक गाउँले जीवन र परिवेशको अनुभूति गराएका छन् ।

विश्वकै सातौँ अग्लो उचाइको धवलागिरि हिमाल आरोहणमा जाने गाउँहरूमध्येको ठूलो तथा आकर्षक गाउँ पनि हो मुदी । हिमशृंखला, पहाडी भूगोल, ग्रामीण जीवनशैलीको अनुपम गन्तव्य यो प्रकृति र संस्कृतिसँगै साहसिक पर्यटकका लागि रोजाइमा पर्ने भए पनि प्रवर्द्धनको अभावमा अझै पनि ओभेलमा नै परेको वडाध्यक्ष यामबहादुर घर्ती बताउँछन् ।

समुद्री सतहबाट आठ हजार १६७ मिटर उचाइमा रहेको धवलागिरि हिमालसँग समेटिएको यो गाउँ प्रचारप्रसारको कमीका कारण ओभेलमा परिहेको वास्तविकतामा यहाँको पर्यटन पूर्वाधार निर्माण र विस्तारसँगै प्रवर्द्धनमा आफूहरू सक्रियताका साथ लागिरेहेको उनले बताए । पछिल्ला समयमा मुदीको पर्यटन प्रवर्द्धनसँगै यहाँको पर्यटकीय पूर्वाधार विकासका कामलाई प्राथमिकताका साथ अघि बढाइएको छ ।

मुदी गाउँभित्रका गल्लीहरूमा सरसफाइ, ढल व्यवस्थापन र ढुंगा बिछ्याएर च्चिट्कक सजाइएको छ भने गाउँ र हिमाल अवलोकनका लागि वडा कार्यालयपरिसरको डाँडामा दृश्यावलोकन (भ्युचइन्ट) स्थल बनाइएको छ । भ्युचइन्ट वरपरको पदमार्गमा रेलिङ राखिएको छ । करिब ३० मिनेट पैदलयात्रा गरेपछि पुगिने थलडाँडाबाट हिमालका साथै आसपासका छिमेकी बस्तीहरू, नागवेली परेर बगेको म्याग्दी, गुर्जा र दरखोला र पहाडी भूगोलको मनमोहक दृश्य एकसाथ

अवलोकन गर्न सकिन्छ ।

समुद्री सतहदेखि दुई हजार ५०० मिटरमा अवस्थित यहाँका अधिकांश घर परम्परागत ढुंगे शैलीमा बनाइएका छन् । मुदीका करिब २५० मध्ये २० घरपरिवार दलित र तीन परिवार गुरुङका छन् । मगर समुदायको सांस्कृतिक पहिचान पुख्र्यौली, मादले, मारुनी नाच, यानीमाया, सालेजो गीतले पाहुनालाई स्वागत गर्ने यहाँको मौलिक परम्परा हो । धवलागिरि हिमालको आरोहण भएको ६६औँ वर्ष पुग्दा पनि यसको काखमा रहेको मुदी पर्यटकीयरूपमा अपेक्षित उपयोग हुन नसकेको

स्थानीयको दुःखेसो छ ।

सन् १९६० मे १३ मा अस्टियाका कुर्ट डिम्बर्गरले पहिलोपटक यस हिमालको सफल आरोहण गरेका थिए । त्यस क्रममा उनीसहित पिटर डियनर, एन्स्ट फोरर, एल्विन सेल्वर्ट, निमा दोर्जे र नवाङ दोर्जे पहिलोपटक धवलागिरिको चुचुरोमा पुगेका थिए । पर्यटन विभागका अनुसार ६६ वर्षको यस अवधिमा यो हिमाल ७३३ जनाले आरोहण गरिसकेका छन् ।

भौगोलिक अवस्थितिलगायतका कारण यो हिमालको आरोहणलाई कठिन मानिने नेपाल पर्वतारोहण संघ

गण्डकी प्रदेशका निवर्तमान अध्यक्ष शेषकान्त शर्मा बताउँछन् । क्षणक्षणमा बदलिँरहने मौसमसँगै भौगोलिक अवस्थिति नै आरोहण कठिन हुनुको प्रमुख कारण रहेको उनको भनाइ छ । धवलागिरि आरोहण भएको दिन मे १३ मा प्रत्येक वर्ष धवलागिरि आरोहण दिवस मनाउँदै आइए पनि हिमालको काखमा रहेको मुदीगाउँमा भने गत मे १३ मा पहिलोपटक संस्थागत रूपमा धवलागिरि आरोहण दिवस मनाइएको छ ।

हिमालको फेदीमा रहेको मुदीगाउँमा गण्डकी प्रदेशको पर्यटन मन्त्रालय, नेपाल पर्यटन बोर्ड

गण्डकी प्रदेशको सहयोग तथा धवलागिरि गाउँपालिकाको समन्वय एवं ट्रेकिङ एजेन्सिज एसोसिएसन अफ नेपाल (टान) गण्डकीको आयोजनामा ६६औँ आरोहण दिवस मनाइएको हो । उक्त क्रममा छोटिएको पदमार्ग, जलवायु परिवर्तनले पर्यटन क्षेत्रमा पारेको असर र विकल्पको खोजीमा सरोकारवालाहरूबीच वृहस एवं छलफलसमेत गरिएको टान गण्डकीका अध्यक्ष कृष्ण आचार्यले जानकारी दिए ।

प्रभाव दैनिक

अर्थ बजार

दाङको राजपुर गाउँपालिका-२ स्थित बेला गाउँमा सञ्चालन भएको एक महिने ढकिया बनाउने आधारभूत तालिममा सहभागी स्थानीय महिला । राजपुर गाउँपालिकाको महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखाद्वारा सञ्चालित तालिममा खोला किनारमा खेर जाने वनस्पतिको प्रयोग गरी विभिन्न धरेलु सामग्री बनाउने सीप प्रदान गरिएको प्रशिक्षकले जानकारी दिए ।

ढकिया तालिम

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा बाह्य पर्यटक घटे, आन्तरिक बढे

चितवन- चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज भ्रमण गर्ने बाह्य पर्यटक घटेका छन् । गत आर्थिक वर्षको वैशाखसम्ममा एक लाख ८३० जना विदेशी पर्यटकले निकुञ्ज भ्रमण गरेकामा चालु आवको वैशाखसम्म उक्त संख्या ८९ हजार ६३० मा झरेको हो ।

गत वर्ष सार्क मुलुकका १८ हजार ९३३ र तेस्रो मुलुकका ८१ हजार ८९७ जनाले निकुञ्जको भ्रमण गरेका जनाउँदै निकुञ्जका सूचना अधिकारी अविनास थापामगरले यस वर्ष सार्क मुलुकका १३ हजार ९९२, तेस्रो मुलुकका ७५ हजार ६३८ जना पर्यटकले निकुञ्ज भ्रमण गरेका उल्लेख छन् ।

बाह्य पर्यटक घटे पनि आन्तरिक पर्यटकमा भने गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष बढेका छन् । गत आवको वैशाखसम्म निकुञ्ज भ्रमण गर्ने नेपाली पर्यटक एक लाख तीन हजार ६७२ रहेकामा चालु आवमा यो

संख्या बढेर एक लाख ३७ हजार २४६ पुगेको निकुञ्जका सूचना अधिकारी थापामगरले जानकारी दिए । यस वर्ष नेपालमा भएको जेनजी प्रदर्शनपछि, देखिएका राजनीतिक घटनाक्रम र मध्यपूर्वका देशमा भएको द्वन्द्वका कारण बाह्य पर्यटकको आगमनमा कमी आएको उनले बताए ।

नेपालीहरू पछिल्लो समय घुम्न थालेकाले आन्तरिक पर्यटकको आगमन बढेको सूचना अधिकारी थापामगरको भनाइ छ । उनले भने, 'सरकारले सातामा दुई दिन बिदा दिएकाले पनि आन्तरिक पर्यटक बढेका हुनसक्छन् ।' गत वर्ष फागुन, चैत, वैशाखमा आन्तरिक पर्यटक ३४ हजार २०२ आएकांमा यस वर्ष सो समयमा ४७ हजार ६६१ पुगेका उनले जानकारी दिए ।

निकुञ्ज र आसपासका मध्यवर्ती सामुदायिक वनमा अवलोकन भ्रमण गर्न

विशेषगरी पर्यटक आउने गर्दछन् । निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा हात्ती सफारी, जिप सफारी, पैदल सफारी, ढुंगा सयर गर्न पर्यटक आउने गर्दछन् । निकुञ्जमा दुर्लभ एकसिंगे गैँडा, पाटेबाघ, भालु, हात्ती, चित्तल, घडियाल गोहीलगायत वन्यजन्तु, चराचुरुंगी, वनस्पति, सरिथ्रीप हेर्न पर्यटक आउने उनले बताए ।

यस वर्ष निकुञ्ज भ्रमण गर्ने पर्यटकबाट रु २३ करोड पाँच लाख ५० हजार ६०० राजस्व संकलन भएको सूचना अधिकारी थापामगरले जानकारी दिए । उनका अनुसार काठमाडौंरा विक्रीवापत रु ७१ हजार ३५०, गैरकाठ वन पैदावर विक्रीवापत रु एक करोड ९५ लाख ३१ हजार ७५५, दण्डसजायबाट रु १० लाख ७१ हजार ९०४ र अन्य शीर्षकबाट रु १५ लाख २२ हजार ४०५ रकम राजस्व संकलन भएको छ । रासस

‘निर्माण क्षेत्रको समस्या समाधान गर्न सरकार तयार’

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- पूर्वाधार विकास मन्त्री सुनिल लम्सालले निर्माण क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधान गर्न सरकार तयार रहेको बताएका छन् । शुक्रबार भएको प्रतिनिधिसभाको पूर्वाधार विकास समितिको बैठकमा निर्माण व्यवसायीहरूले निर्माण क्षेत्रका समस्या र चुनौतीबारे जानकारी गराएपछि उनले यस्तो जवाफ दिएका हुन् ।

बैठकमा व्यवसायीहरूले काम सम्पन्न गर्दा पनि भुक्तानी नपाएको, अत्यधिक मूल्यवृद्धि भएको र म्याद थपमा समस्या रहेको गुनासो मन्त्रीसामु राखेका थिए । व्यवसायीका कुरा सुनेपछि मन्त्री लम्सालले निर्माणको काममा ढिलासुस्ती नगर्न र गुणस्तरमा सम्मतिता नगर्न आग्रह गरे । उनले भने, 'खरिद सम्झौतामा जुन मापदण्ड तोकिएको छ, त्यहीअनुसार समयमै काम हुनुपर्छ । व्यवसायीले आफ्नै एक्सन प्लान बनाएर अघि बढ्नुपर्छ ।'

मन्त्री लम्सालले देशको आर्थिक अवस्था र मूल्यवृद्धिको मारबारे सरकार जानकार रहेको बताए । नेपालको इतिहासमै अहिले सबैभन्दा ठुलो मूल्यवृद्धि भएको स्वीकार गर्दै उनले डिजेलको

मूल्यवृद्धिका कारण निर्माण क्षेत्रमा ठुलो असर परेको उल्लेख गरे । 'मन्त्रालय अहिले करिब ३७ अर्ब घाटामा छ, तर पनि हामी व्यवसायीका समस्याप्रति गम्भीर छौं,' उनले भने ।

मूल्यवृद्धिको सम्बोधनका लागि राष्ट्र बैंकको इन्डेक्सअनुसार काम भइरहेको र कानुनी प्रक्रिया मिलाएर व्यवसायीलाई राहत दिइने उनले बताए । केही प्रोजेक्टहरूको हकमा ऐन नै संशोधन गरेर भए पनि मूल्य समायोजन र म्याद थपको समस्या सुल्काउने उनको प्रतिबद्धता छ । उनले भने, 'कसैलाई दिने र कसैलाई नदिने गरी विभेदपूर्ण निर्णय गर्न

मिल्दैन, त्यसैले सबै खालका प्रोजेक्टलाई समेट्न केही समय लागेको हो । व्यवसायीहरू ढुक्क भएर काममा लाग्दा हुन्छ ।'

मन्त्री लम्सालले राज्य र निर्माण व्यवसायी एकअर्काका साभेदार भएको भन्दै समन्वय गरेर अघि बढ्नुपर्नेमा जोड दिए । तर, काममा लापरवाही गर्ने र समयमै नसकेको व्यवसायीप्रति भने राज्य निर्मम हुने उनले चेतावनी दिए । सार्वजनिक निर्माणमा हुने ढिलाइले विकासमा ठुलो धक्का लाग्ने भएकाले महत्त्वपूर्ण आयोजनाहरू नरोक्न उनले व्यवसायीहरूलाई निर्देशन दिएका छन् ।

महासंघ वरिष्ठ उपाध्यक्षमा वैद्य र कोषाध्यक्षमा प्रधान

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघको वरिष्ठ उपाध्यक्षमा सुरकुषण वैद्य र कोषाध्यक्षमा मनिषलाल प्रधान निर्वाचित भएका छन् ।

शुक्रबार सम्पन्न निर्वाचनमा वरिष्ठ उपाध्यक्षमा वैद्यले ५६ मत प्राप्त गरी विजयी भए भने रामचन्द्र संधाईले ३० मत प्राप्त गरे । वरिष्ठ उपाध्यक्ष पदका लागि सुरकुषण वैद्य, रामचन्द्र संधाई र हेमराज ढकालले मनोनयन गर्दा गरेका थिए । तर ढकालले पछि उम्मेवारी फिर्ता लिएका छन् ।

कोषाध्यक्ष पदमा विजयी

मनिषलाल प्रधानले ६१ मत प्राप्त गर्दा उनका प्रतिस्पर्धी अम्बिकाप्रसाद पौडेलले २५ मत

प्राप्त गरे । महासंघका अध्यक्ष अञ्जन श्रेष्ठले शुक्रबार नै दुई जना महिलासहित छ जनालाई

केन्द्रीय सदस्यमा मनोनित गरेका छन् । मनोनित हुनेहरूमा शिवप्रसाद घिमिरे, मनिषलाल प्रधान, नवीन रिजाल, गोकर्ण कार्की, दर्शना श्रेष्ठ र सहारा जोशी रहेका छन् ।

महासंघको विधान धारा २९ को (च) १० को व्यवस्थाअनुसार सबै सदस्य समूहको प्रतिनिधित्व हुनेगरी कम्तीमा दुई जना महिलासहित सात जना सदस्य मनोनित गर्न पाउने प्रावधान छ । विधानतः बाँकी रहेको एक सदस्य पदमा भने मनोनयन गर्न बाँकी छ ।

कर्पोरेट

टेलि डिजिटलद्वारा व्हाट्सएप बिजनेस एपिआईसम्बन्धी कार्यक्रम

काठमाडौं (प्रस)- रमेश कर्प अन्तर्गतको टेलि डिजिटल सर्भिसेस प्रा. लि. ले मेटासँगको सहकार्यमा जेठ ७ गते 'द कनभर्मेन्स' नामक विशेष कार्यक्रम आयोजना गरेको छ । नेपाली व्यवसायहरूलाई संवादात्मक व्यापारको सम्भावना र व्हाट्सएप बिजनेस एपीआईको उपयोगबारे जानकारी गराउने उद्देश्यले आयोजित उक्त कार्यक्रममा नेपालका विभिन्न कर्पोरेट क्षेत्रका व्यवसायिक नेतृत्वकर्ता, ब्रान्ड मार्केटर तथा डिजिटल निर्णयकर्ताहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

नेपालको डिजिटल क्षेत्रमा महत्त्वपूर्ण उपलब्धिका रूपमा हेरिएको यस कार्यक्रममा मेटाका एपीएसी क्षेत्रीय साभेदारी प्रबन्धक अल्वर्ट तियोडले मुख्य वक्ताका रूपमा सम्बोधन गरेका थिए । उनको उपस्थितिमा नेपाललाई संवादात्मक व्यापारका लागि उदाउँदो तथा रणनीतिक रूपमा महत्त्वपूर्ण बजारका रूपमा मेटाले लिएको प्राथमिकतालाई झल्काएको थियो ।

'द कनभर्मेन्स' कार्यक्रममा नेपालका प्रतिष्ठित कम्पनीका उच्च अधिकारीहरू सहभागी भएका थिए । कार्यक्रममा व्हाट्सएप बिजनेस एपीआई मार्फत ग्राहक सेवा, लिड जेनेरेसन, विक्री रूपान्तरण, ग्राहक टिकाइ राख्ने रणनीति तथा व्यक्तिगत स्तरको संवादलाई कसरी प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ भन्ने विषयमा छलफल गरिएको थियो । कार्यक्रममा विश्वव्यापी व्यवसायिक म्यासेजिङ प्रवृत्तिबारे जानकारी दिँदै मेटाका म्यासेजिङ प्लेटफर्महरूमा प्रत्येक साता एक अर्बभन्दा बढी मानिस व्यवसायसँग जोडिने तथ्य प्रस्तुत गरिएको थियो ।

नेपालमा व्हाट्सएप व्यापक रूपमा प्रयोग भइरहेका कारण नेपाली व्यवसायहरूले एसएमएस र इमेलजस्ता परम्परागत माध्यमभन्दा बाहिर गएर प्रत्यक्ष, विश्वामिलो तथा मापनयोग्य ग्राहक संवादको अवसर उपयोग गर्न सक्ने विषय कार्यक्रममा विशेष रूपमा उठाइएको थियो ।

सुशासनतर्फ मण्डनदेउपुरको अग्रसरता

काठमाडौं (प्रस)- काभ्रेपलाञ्चोकको मण्डनदेउपुर नगरपालिकाको आयोजनामा सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी तीन दिने तालिम कार्यक्रम आजदेखि औपचारिक रूपमा शुभारम्भ भएको छ । सार्वजनिक खरिद, बेरुजु फछ्यौँट, सुशासन तथा अनुसन्धानसम्बन्धी विषयलाई केन्द्रमा राखेर सञ्चालन गरिएको उक्त तीन दिने तालिम कार्यक्रमको उद्घाटन नगरप्रमुख टोक बहादुर वाइवा तथा नगर उप-प्रमुख विष्णुमणी नेपालले संयुक्त रूपमा गरेका हुन् ।

नगर प्रमुखले नगरपालिकाहरू सघीय सरकारको सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहितामुखी नयाँ नीति तथा सुधारको भावनाअनुसार अनुपालन संस्कृतिलाई संस्थागत गर्ने दिशामा अग्रसर रहेको उल्लेख गरे । उनले कानुनी व्यवस्थाको मात्र होइन अनुपालनको भावना लाई आत्मसात गर्दै वितीय व्यवस्थापन, खरिद प्रणाली

र सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउनेतर्फ स्थानीय तहहरू प्रतिबद्ध रहेको बताए ।

कार्यक्रममा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अमृतकुमार धितालले सहभागीहरूलाई स्वागत गर्दै सार्वजनिक वितीय व्यवस्थापन, पारदर्शिता, जवाफदेहिता तथा सुशासन प्रवर्द्धनका लागि यस्ता क्षमता विकासमूलक कार्यक्रम अत्यन्त आवश्यक रहेको बताए । नगरपालिकाले आफ्नै स्रोत, साधन र व्यवस्थापनमा यस्तो विषयगत तालिम सञ्चालन गर्नु सुशासन, वितीय अनुशासन तथा अनुपालनप्रतिको संस्थागत प्रतिबद्धताको महत्त्वपूर्ण उदाहरण भएको उनले उल्लेख गरे ।

तालिममा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली, खरिद योजना, बोलपत्र प्रक्रिया, सम्झौता व्यवस्थापन, विद्युतीय खरिद प्रणाली, परामर्श सेवा खरिद, बेरुजु फछ्यौँट तथा अनुसन्धान सम्बन्धी व्यवहारिक विषयहरू समेटिएका छन् ।

नेप्सेमा दोहोरो अंकको गिरावट

काठमाडौं (प्रस)- धितोपत्र बजारमा शेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक आज उकालो लागेको छ । नेपाल स्टक एक्सचेञ्जका अनुसार नेप्से परिसूचक १६ दशमलव ३८ अंकले उकालो लागेर दुई हजार सात सय ५८ दशमलव ४९ मा पुगेको छ ।

ठूला कम्पनीको कारोबार मापन गर्ने सेन्सेटिभ परिसूचक दुई दशमलव ४० अंकले उकालो लागेर चार सय ७१ दशमलव ८९ मा पुगेको छ ।

कुल तीन सय ३६ कम्पनीको एक करोड आठ लाख ८८ हजार सात सय ३९ किता शेयर र चार अर्ब ४९ करोड ८५ लाख १६ हजार ९४ मूल्यमा खरिद विक्री भएका छन् ।

कारोबार भएकामध्ये दुई सय तीन कम्पनीको शेयर मूल्य भने उकालो लागेको छ । यस्तै,

५७ कम्पनीको भने ओरालो लागेको छ । आठ कम्पनीको भने कुनै परिवर्तन भएको छैन ।

कारोबारका आधारमा आँखुखोला जलविद्युत् कम्पनी शीर्ष स्थानमा छ । यस्तै, रिडी पावर कम्पनी, नेशनल हाइड्रोपावर, अपि पावर कम्पनी र बंगल हाइड्रो शीर्ष पाँचभित्र पर्न सफल भएका छन् । यस्तै, फिट माइको लाइफ इन्स्युरेन्स, माविलुङ हाइड्रोपावर, बंगल हाइड्रो, आँखुखोला जलविद्युत् कम्पनी र सेपुर खुदी हाइड्रोपावरका लगानीकर्ताले कमाएका छन् । यस्तै, एनआईसी एशिया व्यालेन्स फण्ड,ग्लोबल आईएमई समुन्त योजना दोस्रो, एबिएल डिवेञ्चर- २०९१, सानिमा बैंक डिवेञ्चर र स्वाभिमान लघुवित्तका लगानीकर्ताले भने गुमाएका छन् ।

आयोजना बैंकमा चार हजार ३९१ आयोजना दर्ता

प्रभाव संवाददाता

तीन हजार ९०९ वटा छन् ।

अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम

वाग्लेले आज राष्ट्रियसभाको विकास, आर्थिक मामिला तथा सुशासन समितिमा पेस गरेको विवरणअनुसार, मुलुकको अर्थतन्त्रको वर्तमान स्थिति र सम्भावनाका क्षेत्रमा विद्युत् उत्पादन र पर्यटक संख्या बढेको उल्लेख गरेका छन् । बैंकमा अधिक निक्षेप तरलता रहेको र विदेशी विनिमयको पर्याप्त सञ्चित रहेको छ ।

यस्तै, वनको उत्पादकत्वमा वृद्धि, काष्ठ सामग्री र गैरकाष्ठ वन पैदावर निकासीमा उल्लेख्य वृद्धि भई रु २० अर्ब बराबर पुगेको अर्थमन्त्री

डा. वाग्लेले जानकारी दिए । यस्तै, विश्व काबन व्यापारमा प्रवेश गरेको, काबन विक्रीबाट पहिलो किस्ताको नौ दशमलव चार मिलियन अमेरिकी डलर बराबरको रकम रकम वन विकास कोषमा जम्मा भएको छ ।

कच्चा पदार्थ प्रदान गरी सिमेन्ट तथा जलविद्युत् उत्पादनमा अभिवृद्धि भई आत्मनिर्भर र निर्यातउन्मुख रहेको र तौलरहित व्यापार, डिजिटल सुशासन र सूचना प्रविधिका क्षेत्रबाट नेपालको युवा जनशक्तिको लाभ एवम् रोजगारी अभिवृद्धि हुने अवस्था रहेको उनले जानकारी दिए ।